

Na platy českých státních zaměstnanců jde stále více peněz. Zatěžují rozpočet, ale výkonnost klesá

- CZ24 News | 16. srpna 2021

ČESKO: Přestože roste počet státních zaměstnanců, na jejichž platy jde každý rok ze státního rozpočtu stál více peněz, výkonnost veřejného sektoru v posledních letech klesá. Se zvyšujícím se objemem peněz na platy zaměstnanců státu se současně zvyšuje i podíl těchto výdajů na příjmech státního rozpočtu.

Poukázal na to Nejvyšší kontrolní úřad (NKÚ) ve svém stanovisku k loňskému státnímu závěrečnému účtu.

Na platy pracovníků veřejného sektoru bylo v roce 2020 vynaloženo 232,49 miliardy korun, což je oproti roku 2016 nárůst o 81,06 miliardy korun (z toho téměř 47 miliard korun se týkalo regionálního školství).

Rovněž počet zaměstnanců se za stejné období zvýšil o více než 41 tisíc osob (skoro 34 tisíc osob v regionálním školství, z toho téměř 15 tisíc osob byl meziroční nárůst v roce 2020).

Jak je ze zprávy patrné, 82procentní nárůst počtu zaměstnanců se vztahoval ke školství, zatímco zvýšení výdajů na platy souviselo se školstvím pouze z 58 procent. Necelá polovina růstu platů v období 2016 až 2020 tak připadla na ostatní zaměstnance státu.

Přestože podle úřadu dochází v oblasti školství k růstu výdajů, podle výše uvedeného globálního indexu konkurenceschopnosti se prozatím drží ČR v ukazateli získaných dovedností absolventů (středních a vysokých škol) pro budoucí uplatnění na trhu práce na 17. místě v rámci EU.

Celkové výdaje na platy byly od začátku roku 2020 vyšší z důvodu zvýšení tarifního platu o 1 500 korun a také kvůli navýšení platové úrovně pedagogických a nepedagogických pracovníků v regionálním školství v souladu se závazkem vlády.

Během roku bylo také vynaloženo více na osobní náklady pracovníků ve zdravotnictví a sociálních službách, a to celkově o 15,22 miliardy korun.

K navýšení platových prostředků došlo ještě u pracovníků Vězeňské služby ČR a Celní správy ČR, vojáků a bezpečnostních sborů, a to celkově o 1,37 miliardy korun.

V roce 2020 pak došlo nejen k poklesu příjmů, ale rovněž k růstu výdajů na platy. To znamenalo, že platy státních zaměstnanců představovaly 15,8 procenta příjmů státního rozpočtu.

V předchozím roce připadlo na platy 13,8 procent příjmů a např. v roce 2016 „jen“ 11,8 procenta. Prostředky na platy tak dosahují stále většího podílu příjmů.

Průměrný hrubý plat zaměstnance státu se loni zvýšil meziročně o 2 686 korun na 39 747 korun měsíčně. Podle Českého statistického úřadu představovala průměrná hrubá mzda na přepočtené počty zaměstnanců v celé ekonomice 35 662 korun.

Státní rozpočet vykázal v roce 2020 vysoký deficit ve výši 367,4 miliardy korun a vysoké deficity jsou

plánovány i v dalších letech. Při snaze o snižování deficitů státního rozpočtu by podle NKÚ bylo vhodné se zaměřit nejen na posílení příjmové stránky rozpočtu, ale rovněž na efektivní vynakládání prostředků, zejména provozních.